

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO

3.9.2019

Dnro 319/2019

Viite: Lausuntopyyntö, Dnro 1213/06.02/2018

LAUSUNTO SUOMEN SUSIKANNAN HOITOSUUNNITELMALUONNOKSESTA

Suomen susikannan hoitosuunnitelman päivitystä on valmisteltu huolella MMM:n asettamassa valmisteluryhmässä ja ohjausryhmässä. Hoitosuunnitelmaluonnoksessa on onnistuttu ottamaan hyvin huomioon poronhoitoalueen eteläpuolella asuvien ihmisten tarpeet ja yhteiselo susien kanssa. Myös poronhoitoalueen osalta luonnos on kohtuullisen asiallinen.

Yhtenä hoitosuunnitelman päätavoitteena on suden sietämisen edistäminen. Luonnoksen mukaan suden sietämistä edistetään hoitosuunnitelman esittämien toimenpiteiden lisäksi vahinkojen korvaamisella, viestinnällä ja avoimella vuorovaikutuksella. Sietämisen edistämistä varten on varattava vuosittain tarpeeksi määrärahoja suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen. Määrärahojen vähyys ja vahingonkorvauksien leikkaukset eivät edistä laisinkaan suden sietämisen parantumista. Poronhoitoalue on kokonaisuus, johon vaikuttavat myös muut suurpedot. Muut pedot aiheuttavat myös suuret määrät vahinkoja ja vievät osansa vahinkoihin varatusta määrärahasta. Mikäli vahinkomäärä on korkea jo muiden petojen takia, susien aiheuttamia vahinkoja ja susia siedetään huonommin.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen roolit ovat myös tärkeitä. Susien ja etenkin pantasusien liikkeistä poronhoitoalueella tulee kyseisen alueen paliskunnan saada heti ajantasaista tietoa. Reaaliaikaisen tiedon avulla voidaan pyrkiä estämään vahinkoja ja löytää myös susien tappamat porot. Kesällä 2019 poronhoitoalueelle saapui pantasusi. Susi aiheutti vahinkoa eri puolilla poronhoitoaluetta ja lopulta se pysähtyi pidemmäksi aikaa Savukoskelle. Suden poistamiseen myönnettiin vahinkoperusteinen poikkeuslupa. Paliskunta sai ainoastaan viiveellä annettua paikkatietoa pantasuden liikkeistä ennen kuin poikkeuslupa myönnettiin. Luvan myöntämisen jälkeen reaaliaikaista paikkatietoa annettiin, mutta tieto oli vain yhdellä Luken työntekijällä. Resursseja viestintään, vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön tulee olla tarpeeksi, jotta se ei aiheuta vaikeuksia.

Kohdassa 2.1.1. käsitellään susivahinkojen korvauksia. Luonnoksessa esitetään, että suden aiheuttamat kotieläin- ja koiravahingot maksetaan täysimääräisenä. Petojen aiheuttamat porovahingot pitää pyrkiä pitämään sillä tasolla, että myös ne voidaan maksaa täysimääräisenä. Tämä on erittäin tarpeellinen toimenpide.

Kohdassa 2.5.1. toimenpide-ehdotuksena on luonnonarvokaupan soveltuvuuden arviointi lounaisella poronhoitoalueella, mikäli Skandinavian susipopulaatioon ei siirry Suomesta susiyskilöitä tavoitteiden mukaisesti. Toteamme, että poronhoito ja susireviirit eivät sovellu samoille alueille. Luonnonarvokaupan soveltuvuuden arviointi tulee selvittää poronhoitoalueen ulkopuolella. Susien pitäminen poronhoitoalueella aiheuttaisi väistämättä erittäin merkittäviä vahinkoja, eikä susien omaehtoisesta siirtymisestä Ruotsiin ole mitään takeita. Mikäli sudet puolestaan siirtyisivät lounaiselta poronhoitoalueelta Ruotsiin, on niillä myös suuri riski joutua metsästetyksi Ruotsin poronhoitoalueella. Ennemmin pitäisi keskittyä selvittämään ja harkita susien siirtoa Suomesta suoraan Keski-Ruotsiin, mikäli Skandinavian susipopulaation geneettistä monimuotoisuutta ei voida turvata luontaisen vaelluksen turvin.

Kohdassa 3.1. käsitellään poronhoitoalueen susikannan hoitoa. Toimenpide-ehdotuksena esitetään, että poronhoitoalueella susikannan kokoa rajoitetaan erittäin merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Tämä on erittäin tarpeellinen toimenpide poronhoidon toimintaedellytysten turvaamiseksi. Luonnoksessa on asiallisesti huomioitu tarve vahinkoperusteisille poikkeusluville ilman kiintiöitä poronhoitoalueella. Susien ja porojen pidempikestoinen yhteiselo samalla alueella on mahdotonta. Poro on sudelle liian helppo saalis ja vahinkokertymät nousevat nopeasti kestäättömiin mittasuhteisiin. Susien aiheuttamien porovahinkojen määrä on riippuvainen alueelle ilmaantuvien susien tai laumojen määrästä, poronhoitoalueelle myönnettävien susien poistoluvista ja poistoprosessin onnistumisesta. Mikäli poistolupiin liittyvä päätöksenteko ja käytännön työ sujuvat tehokkaasti, myös vahinkomäärät saadaan pidettyä siedettävällä tasolla.

Kohdassa 3.2. käsitellään susikannan hoitoa metsäpeura-alueilla. Esitys susikannan rajoittamisesta konnaisten laumojen poistamisen kautta Kainuun metsäpeura-alueella on myös poronhoidon näkökulmasta tervetullut tavoite. Kainuun poronhoitoalueen ongelmat susien kanssa ovat nykyisellään huomattavan haasteellisia. Kannan rajoittaminen eteläisen poronhoitoalueen läheisyydessä olevalla metsäpeura-alueella toisi helpotusta myös poronhoitoalueen ongelmiin.

Suurpetojen haaskakuvaus poronhoitoalueella tulee kieltää. Haaskakuvaus lisää paikallisesti erittäin merkittävällä tavalla porovahinkoja, sillä se kokoaa pienille alueille mittavia ja epäluonnollisia petokeskittymiä sekä kesyttää suurpetoja. Pedot oppivat yhdistämään ihmisen hajun ruokaan. Susikannan seuranta pyritään tehostamaan ja myös kaikkien haaskakuvausta harrastavien toimijoiden tulisi ilmoittaa kaikki havainnot suurpedoista TASSU-järjestelmään.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

mba/ao